

Najnovejši predlogi Čehoslovaške-Pripravljenost ob meji

Čehoslovaška vlada stavila "končni predlog", obsegajoč devet točk, za spravo z Nemci. — Skoraj vse zahteve Nemcev izpolnjene. — Čehe skrbi točka, po kateri bodo v nemških pokrajinah izključno le nemški orožniki.

Praga, Čehoslovaška. — Tudi kajšnja vlada je v torek zvečer objavila nov načrt za poravnavo spora z nemško narodnostno manjšino. Predlogi, ki jih je v njem stavila, kažejo, da je šla vlada v resnici do kraja, da je v svojem popuščenju napram Nemcem in je ugodila skoraj vsem njihovim zahtevam, s par izjemami, ki zahtevajo, da se v resnici pomenila odcep nemške pokrajine. Novi načrt obsega devet točk.

V prvi točki se zagotavlja, da imajo biti v državnih službah zastopane razne narodnosti v državi v sorazmerju s svojim številom, s čimer se ugotavlja enakopravnost vseh narodnosti. Druga točka določa, da bo uradnozikave navedene skupine služilo v pokrajini svojega naroda. V tretji točki se nadalje daje pravica Nemcem, da bodo v njih pokrajinah nastavljeni samo nemški orožniki. Točka štiri govori o enakopravnosti jezika. Peta točka obljublja, da bo država prispevala 25 milijonov dolarjev raznim prizadejim nemškim okrajem v Sudetih. V šesti točki se dovoljuje narodna avtonomija Nemcem, vendar ne tako, da bi bili vsi Nemci združeni v eno samo pokrajino, marveč bodo razdeljeni na posamezne okraje, imenovane "župe". Točka sedem govori, da se bodo v vseh oddelkih osrednje vlade ustanovili narodnostni odseki, ki bodo obravnavali začevne svoje narodnosti. V osmi točki se določa, da se bodo narodnostne pravice zagotavljale s posebnimi zakoni in dalje, da bo nemškim pokrajinam priznana legalna pravica. V deveti točki se končno govori o tem, da se imajo vse glavne sporne točke obravnavati takoj, dočim imajo priti druga vprašanja pred parlament.

S temi točkami je čehoslovaška vlada, kakor omenjeno, pristala takorekoč na vse zahteve Nemcev. Zavrženi ste le dve zahtevi, namreč, da pokrajina, kjer so naseljeni Nemci, ne bo ostala ena sama celota, marveč bo razdeljena v "župe", in druga, da se Nemcem ne dovoli popolna svoboda, da bi lahko sprejeli nemško ideologijo, namreč, da bi svojo pokrajino lahko na diktatorski način upravljali. Da je šla vlada v svojem popuščenju tako daleč, se je zgodilo v prvi vrsti na pritisk Anglije, ki si prizadeva, da vsee Hitlerju, ako le mogoče, vsak povod, da bi lahko udaril na Čehoslovaško. Češko prebivalstvo je vzelo te nove predloge s precejšnjo nezadovoljnostjo na znanje. Vzvoljuje ga zlasti točka, v kateri se določa, da bo v nemških pokrajinah nastavljeni izključno le nemški orožniki, kajti upravičeno domneva, da bodo te pokrajine v slučaju vojne tvorile pravo varnostna služba in železnice v nemških rokah. Vznemirjeno pa je tudi češko prebivalstvo v Sudetih, kajti vidi, da bo prisiljeno k izselitvi, ako bodo imeli tamkaj Nemci popolno oblast.

MALE DRŽAVE NEUTRALNE

Male države se ne zapletejo v vojno.

London, Anglija. — Ako bo prišlo v Evropi do vojne, bodo nekatere male države zopet ostale neprizadete od nje; vsaj sklenile so, da bodo ostale nevtralne kakor v zadnji vojni. Te države so Švedska, Norveška, Finska, Nizozemska, Belgija, Luksemburg in Švica ter so združene v takozvano Oslo skupino. Izvzemši Belgije so bile v zadnji vojni vse nevtralne. Koncem julija so se zbrali zastopniki teh držav v Koppenhagenu, kjer se je ponovno odločno povdarilo, da bodo ostale nevtralne, in da se bolj zagotavlja, da bodo v njih smatrali razveljavljenim točka v pravilih Lige narodov, po kateri morajo članice podvzeti vojaške in ekonomske sankcije proti kakršni državi, ki drugo napade.

MOŽ, KI SE JE ZVESELIL ROPARJA

Chicago, Ill. — Ponočnega vlomilca ljudje navadno niso veseli, ker ne pride z dobrim namenom. Neki Walter Thuel pa se je nasprotno nasmejal, ko ga je v torek ponoči zbudil zvonec v njegovem stanovanju blizu Northbrook in mu javil, da je v njegovem salonu neki nepoklican obiskovalec. Vesel je bil zaradi tega, ker je videl, da njegova priprava za alarm, ki jo je sam instaliral, brezhibno deluje. Takoj je poklical policijo in ta je v salonu v resnici našla nekega moškega, ki se je splazil tja skozi okno.

DRŽAVA ČILE ZATIRA NAZIJSITVO

Santiago, Čile. — Po izjavljenem puču, ki so ga zadnji ponedeljek vprizorili tukaj naziji, je odredila vlada strogo preiskavo v vseh nazijskih središčih širom države, da najda nadaljnje sledove, kdo je sodeloval pri upor. Pri tem je bilo aretiranih okrog 30 pokrajinskih nazijskih voditeljev in zaplenjenih več dokumentov. Ibanez, bivši diktator in kandidat za predsedniške volitve prihodnji mesec, pride kot obdolženi vojda vstaje, pred vojno sodišče.

DRAG LOV ZA MORILCEM

Cleveland, O. — Tukajšnje mesto je tekom zadnjih treh let porabilo znesek \$100,000 pri svojem lovu za takozvanim "torso" morilcem, katerega razsekane žrtve, doslej 12 po številu, so našli na zapuščenih krajih mesta. Policija pa sama priznava, da kljub temeljitemu preiskovanju nima doslej sploh še nobenega sledu za zločincem.

PAPEŽEVO SVARILO

Ožigosal plemensko preganjanje kot nekatoliško.

Vatikan. — Papež Pij je ponovno podal izjavo, iz katere se vidi, kako zelo nasprotuje fašističnim in nazijskim naukom o razlikah, ki se delajo med posameznimi človeškimi plemen. Njegove besede, ki jih je izgovoril pred 400 italijanskimi šolskimi učitelji, kateri so ga obiskali zadnji torek, se nanašajo predvsem na nedavne ukrepe italijanske vlade, po katerih se imajo izgnati Judje iz države. Sv. oče se je izrazil, da so te plemenške ideje "velika in resna zmotna, ki dosegajo stopnjice oltarja in se naravnost dotikajo katoliškega nauka".

SMRTNA KOSA

Chicago, Ill. — Zadnji torek je preminula tukaj 22 let stara Elizabeth Glavach, 1748 W. 21st St., ki zapušta poleg očeta, Mr. Andrew Glavach, tudi mačeho in več bratov ter sestro. Truplo pokojnice leži v mrtvaški kapeli pogr. zavoda Louis Zefran, od koder se bo vršil pogreb to soboto s sv. mašo v cerkvi sv. Štefana ob 10. uri in od tam na pokopališče sv. Jožefa.

SMRTNA NESREČA KRALJEVEGA SINA

Miami, Fla. — Poškodbam, ki jih je zadobil zadnji torek v avtomobilski nesreči, je devet ur pozneje podlegel grof Covadonga, najstarejši sin bivšega španskega kralja Alfonza. V navadnih okoliščinah bi njegove poškodbe bržkone ne bile smrtne, toda grof je trpel na neki bolezn, znani pod imenom hemofilija, katere preprečuje, da bi se iz rane tekoča kri strdila in bi se s tem preprečila krvavitev. Pri nesreči si je zlomil nogo in dobil praske na čelu. Pokojni, ki je bil rojen leta 1907, je bil vsled svoje bolezni skozi celo življenje v smrtni nevarnosti, kajti vsaka najmanjša rana mu je grozila biti usodna. Tako se je pred dvema letoma moral podvreči neki manjši operaciji; sledilo je notranje krvavljenje in grof je moral dobiti celih 14 transfuzij krvi, da so mu po več tednih rešili življenje.

ŽENITOVANJSKA TRAGEDIJA

Alexandretta, Sirija. — V nekem bližnjem mestu se je zadnji torek vršila poroka in 27 letni ženin, Hassan Albran, je po tamkajšnjih običajih splezal na drevo, ko je bila nevesta pripeljana k hiši; s tem se hoče baje pokazati, da je moč višji od žene. Družba pa, ki je pripeljala nevesto, je streljala in ena krogel je po nesreči zadela ženina na drevesu, da je ta mrtev padel na tla. Ko je nevesta videla nesrečo, je od žalosti izvršila samomour z bodalom, ki ga je imel ženin za pasom.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

NESREČA, KJER JE NI PRIČAKOVAL

Macon, Ga. — Neki Floyd Stimson je napravil že nad 1000 skokov s padalom iz aeroplana in nikdar se mu ni nič zalega pripetilo pri vsej nevarnosti, ki je združena s tem. Zadel pa ga je nesreča, kjer jo je najmanj pričakoval: Na letališču se je zadnji torek na tleh spotaknil, padel in si raniil spodnjo čeljust.

KRIŽEM SVETA

Tokio, Japonska. — Okrog sto oseb je, kakor se računa, podleglo v elementarnih nesrečah, ki so zadnji torek obiskale Japonsko. V Takoaka je požar uničil okrog 2000 poslopj, po drugih krajih pa je zopet divjal tajfun, kateremu je sledila povodenj, ki je zalila do 15,000 hiš.

Nürnberg, Nemčija. — Stara nemška cesarska krona, katere zgodovina gre nazaj do Karla Velikega, je prišla nazaj v Nemčijo, ko jo je zadnji torek prinesel semkaj z Dunaja avstrijski glavar, dr. Seyss-Inquart. Zadnji cesar, ki je nosil to krono, je bil Franc II. Habsburški, ki je resigniral leta 1806.

Moskva, Rusija. — Sovjetska Rusija je sprejela nov zakon, po katerem je omogočeno tujezemskim delavcem, ki prebivajo v inozemstvu, da lahko postanejo sovjetski državljani, ako jih parlament spozna vrednim.

ŠE EN KARDINAL UMRL

Rim, Italija. — Tekom treh dni je smrt pobrala kar dva kardinala. Prvi je bil, kakor že poročano, newyorški kardinal Hayes, drugi pa kardinal C. Laurenti, prefekt svete kongregacije obredov, ki je podlegel srčni kapi v torek. Star je bil 76 let.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

JUDJE NA POBEGU IZ AVSTRIJE

Prizor ob avstrijsko-švicarski meji, ko švicarski carinski uradnik pregleduje prtljago Judov, ki so pribežali preko meje, da se umaknejo nazijskemu preganjanju. Ko je prispelo večje število Judov, je bila Švica prisiljena, da je ustanovila za nje koncentracijska taborišča. Judovske organizacije v Švici so se obvezale, da bodo skrbele za begunce.

ČAKAJO NA ZNAMENJE

Napetost ob francosko-nemški meji je taka, da je treba le male iskrice za vojni požar.

Pariz, Francija. — Kakor pred kako predstavo na odru, kjer igralsko osebje pripravljeno čaka na znamenje, da nastopi, se zdi sedanja situacija ob francosko-nemški meji. Utrdbe na obeh straneh so natrpane z vojaštvom in le končnega povelja je treba, da se prične krvava igra.

Po poročilih, ki prihajajo iz vladnih krogov, je Francija z vso resnostjo pripravljena za udarec, ki bo pomenil pravo vojno in ne samo kako grozilo potezo, ako se bo Nemčija dotaknila čehoslovaških meja. Tudi iz Anglije se glase podobna poročila, namreč, da bo dobila Francija od tamkaj takojšnjo pomoč, ako pride do vojne. Vendar pa obe državi, zlasti pa še Anglija, napenjate vse sile, da se prepreči konflikt, in zato mora čehoslovaška vlada tako daleč popuščati napram Nemcem.

Nekatere govorice vedo povedati, da se francosko armadno poveljstvo ne strinja s tem popuščanjem, ker bo znatno oslabilo moč čehoslovaške armade, vendar pritisk Anglije je v tem oziru tak, da se mu ni mogoče upirati.

NI SE DAL PRESLEPITI ROPARJEM

Chicago, Ill. — Na Lake in Kedzie je Math. Baize v torek zvečer naletel na dva bandita, ki sta držala roke v žepih, kakor bi imela tamkaj skrite revolverje. Zahtevala sta od njega denar, toda Baize je nasprotno skočil proti njima, ju pretepel in pognal v beg, na kar je mirno odšel na svoj dom na 3303 Fulton st.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

JUDJE NA POBEGU IZ AVSTRIJE

Prizor ob avstrijsko-švicarski meji, ko švicarski carinski uradnik pregleduje prtljago Judov, ki so pribežali preko meje, da se umaknejo nazijskemu preganjanju. Ko je prispelo večje število Judov, je bila Švica prisiljena, da je ustanovila za nje koncentracijska taborišča. Judovske organizacije v Švici so se obvezale, da bodo skrbele za begunce.

Iz Jugoslavije

Tragična smrt mladega dijaka, katerega je po nesreči ustrelil njegov instruktor, ko se je igral s samokresom. — Primorje je letos utrpelo veliko škodo zaradi suše in hudih neviht. — Druge vesti.

Nesrečno naključje

Ljubljana, 20. avg. — Po usodnem naključju je večeraj popoldne v Moškanjih izgubil življenje 20 letni absolvent ljubljanske gimnazije Marijan Bolaffio, sin uglednega veletrgovca z vinom g. Evgena Bolaffia v Moškanjih. Marijan se je marljivo pripravil, da bi kot privatist položil maturo. Starši so najeli instruktora, nekega akademika iz Most pri Ljubljani, ki je Marijana v Moškanjih pripravljaj na maturo. Marijan in njegov instruktor sta bila velika prijatelja in delala sta lepe načrte za izlet s kolesi v Francijo, katerega sta nameravala napraviti takoj po maturi. Večeraj popoldne je odšel Marijan h krojaču pomerjati novo obleko in instruktor ga je spremljal. Ko je Marijan pomerial obleko, se je njegov instruktor ukvarjal s samokresom, ne vede, da je nabit. Samokres se je sprožil in Marijan se je zgrudil smrtno zadet v čelo.

Nesrečnemu mladeniču so takoj priskočili na pomoč, a vse je bilo zaman, ker je bil v zadnjih zdihljajih.

Prizadeto prebivalstvo

Ljubljana, 21. avg. — Suša, ki je skoraj dva in pol meseca vladala v Dalmaciji, je napravila poljedelcem ogromno škodo. Koruza in krompir, glavna hrana dalmatinskih kmetov, sta popolnoma uničena. Mnogo je suša škodovala tudi žitu. V samem splitskem okraju se računa, da znaša škoda okrog 15 milijonov. Lani so v tem okraju pridelali okrog 700 vagonov raznega žita in okrog 600 vagonov koruze, letos pa je žita komaj kakih 450, koruze pa kakih 200 vagonov. Krompirja je bilo tam lani 400 vagonov, letos pa komaj 150. Ko v dobrih letih zadostuje pridelek kmetom komaj do božiča, si lahko predstavljamo veliko pomanjkanje, ki čaka prebivalstvo letos. Vinogradi pa obetajo bogat pridelek, ki bo tudi po kakovosti dosti boljši od lanskega. So pa kraji, kjer so vinogradi hudo poškodovani od toče. Med zadnje nevihte je toča pustošila na ozkem pasu od Reke in Sušaka do linije, ki se od Škrljeva spuša k morju. V Dragi in Orehovi in še v nekaterih drugih krajih so uničeni tudi vinogradi.

Usodna pomota

V neki hiši v Strahinju pri Kranju je pil žganje 36 letni brezposelni krojač Jože Sušnik iz Strahinja. Ko se je vrnil zvečer domov, bil je že nekoliko pijan, se mu je zahotel še žganja. Pomotoma pa je pograbil namesto steklenice z žganjem, za steklenico amonijaka in si ga natočil v kozarico.

Usodna pomota

V neki hiši v Strahinju pri Kranju je pil žganje 36 letni brezposelni krojač Jože Sušnik iz Strahinja. Ko se je vrnil zvečer domov, bil je že nekoliko pijan, se mu je zahotel še žganja. Pomotoma pa je pograbil namesto steklenice z žganjem, za steklenico amonijaka in si ga natočil v kozarico.

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo po dnevnem kurzu in so dostavljene prejemnikom brez vsakega odbitka na dom potom pošte. Včeraj so bile naše cene:

V. Jugoslavijo:	Za:	Din:	V. Italijo:	Za:	Lir:
\$ 2.55	100	\$ 6.50	100		
\$ 5.00	200	\$ 12.25	200		
\$ 7.20	300	\$ 30.00	500		
\$ 10.00	420	\$ 57.00	1000		
\$ 11.65	500	\$ 112.50	2000		
\$ 23.00	1000	\$ 167.50	3000		

Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 5.00 pošljite \$ 5.75
Za \$ 10.00 pošljite \$ 10.85
Za \$ 25.00 pošljite \$ 26.00

Vsa pisma pošljite na:

JOHN JERICH
1849 West Cermak Road
CHICAGO, ILL.

